

משנה מסכת "משקין" ¹ [מועד קטן]

פרק ראשון

משנה א

משקין בית השלחים במועד ובשביעית,
בין ממעין שיצא כתחלה,
ובין ממעין שלא יצא כתחלה.
אבל אין משקין
לא ממעין גשמים² ולא ממעין הקילון.
ואין עושין עוגיות לגפנים.

א ³מעין היוצא⁴ כתחלה משקין⁵ ממנו שדה⁶ בית הבעל דברי ר'
מאיר, וחכמים או' אין משקין⁷ ממנו אלא שדה בית השלחין
שחרבה, ר' לעזר בן עזריה או' אין משקין⁸ הימנו. ואין⁹ ממלין¹⁰
ומשקין בקילון, ואפי' מן הברכה¹² שנתמלאה בקילון,
אבל בריכה¹³ שניטיפה¹⁴ לשדה בית השלחין משקין¹⁵ הימנה.
ר' שמעון בן מנסיא אומ' שתי¹⁶ בריכות זו על¹⁷ גבי זו, לא
יזלף מן¹⁸ העליונה¹⁹ לתחתונה, אבל²⁰ משקה הוא מן העליונה²¹
לתחתונה. ר' ²²שמעון בן לעזר אומ' ערוגה שמקצתה נמוך
ומקצתה גבוה, לא יזלף מן הנמוך שבה²³ על הגבוה שבה
²⁴וישקה, אבל²⁵ מזלף הוא מן הגבוה שבה על הנמוך שבה
ומשקה.

ב ²⁶מרבצין שדה בית השלחין במועד.

ב ²⁷עגיות, אילו²⁸ בדידין²⁹ שבעיקרי אילנות.

ג ³⁰מותרין³¹ ומשמשין בקנים. דבר האבד עושין³² אותן
במועד, דבר שאין אבד אין עושי' אותו במועד. ³⁴מוכר
אדם³⁵ עינתו של מים לגוי, ומחליף³⁶ עמו משבת למוצאי
שבת, ואינו חושש.

הלכה ג להלן גבי מ'

משנה ב

רבי אלעזר³⁷ בן עזריה אומר:
אין עושים את האמה כתחלה במועד ובשביעית.
וחכמים אומרים:
עושים את האמה כתחלה בשביעית,
ומתקנין את³⁸ / המקלקלת במועד³⁹.
ומתקנין את / כל כלי⁴⁰ המים שבכשות הרבים,
וחוטטין אותם.
ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות,
ואת מקוות המים,
ועושין כל צרכי הרבים,
ומצניגים על⁴¹ הקברות,
ויוצאין אף על הכלאים.

משנה ג

רבי אליעזר בן יעקב אומר:
מושכים את המים מאילן לאילן,
ובלבד שלא יסקו את כל השדה.
ורעים שלא שתו לפני המועד,
לא יסקום במועד;
<וחכמים⁴² מתירים בזה ובזה.

משנה ד

צדין את האשוח⁴³ ואת העכברים
משדה⁴⁴ האילן ומשדה הלכן,
כדרכו, במועד ובשביעית.
וחכמים אומרים:
משדה האילן כדרכו,
ומשדה הלכן שלא כדרכו.
ומקרים את הפרצה במועד,
ובשביעית בונה כדרכו.

ד כיצד היה ר' יהוד' אומ' בשדה לבן שלא כדרכו,⁴⁵ תוהב
בשפוד ומכה בקרדום,⁴⁶ ומרדיד אדמה⁴⁷ תחתיו. אמ' ר'

ההשלמה כאן היא על פי נוסח פר'
קמ', ולא לפי המגיה המאוחר.
³⁹ במועד | כך פר' קמ'. מילה זו
חסרה בנוסח המגיה המאוחר.
⁴⁰ כלי | "כל כלי" כך גם פר' קמ'.
בנוסח המגיה המאוחר: "קילקולי".
⁴¹ על | כך גם פר' קמ'.
⁴² וחכמים | כך פר' קמ'. מילה זו
נשמטה לסופר והושלמה ע"י מגיה
מאוחר.
⁴³ האשוח | סופר: "האישות". פר'
קמ' "האשוח" (חסר יו"ד), ובפר'
האל"ף מנוקדת בפתח (או בצירי
מחובר).
⁴⁴ משדה | פר' קמ': "בשדה" וכן
בכל המשנה.
⁴⁵ תוהב | ד תוחב ל תוחם.
⁴⁶ ומרדיד | א ומרדד ל ומקדיר.
⁴⁷ תחתיו | א תחתיה.

²⁰ משקה הוא | ל יזלף.
²¹ לתחתונה 2 | א ל לתחתונה [וישקה].
²² שמעון בן לעזר | א ל אלעזר בר' שמעון.
²³ על הגבוה | א ל לגבוה.
²⁴ וישקה | א וישקנה.
²⁵ אבל... ומשקה | א ל ח'.
²⁶ מרבצין | א מרבצין.
²⁷ עגיות | א עוגיות ל עוגות.
²⁸ בדידין | כ"ה א. ד [הן] בדידין ל הבדידין
ב ברידין.
²⁹ שבעיקרי | ד שבעיקר ל שבעקרי.
³⁰ מותרין... במועד | א ל ח'.
³¹ ומשמשין | ד ומשמשין.
³² אותן | ד אותן.
³³ שאין אבד | ד שאינו אבוד.
³⁴ מוכר | א משכיר.
³⁵ עינתו | ד ל עוגתא א עונתו.
³⁶ עמו | ל ממנו.
³⁷ אלעזר | סופר וכן פר' קמ' "לעזר".
³⁸ את | מכאן השמיט הסופר מחמת
הדמויות "את-את" וגם הנקדן לא תיקן. מגיה
מאוחר תיקן זאת תוך ביצוע שינויי נוסח.

¹ קמ' כלפנינו. פר': "מועד".
² גשמים | פר' קמ' "הגשמים".
³ מעין | ד א מעיין.
⁴ כתחלה | ד בתחלה א כתחילה.
⁵ ממנו | א הימנו.
⁶ בית | א ח'.
⁷ ממנו | א הימנו.
⁸ הימנו | ד ממנו. ל ח'.
⁹ ממלין | ד ממלאין א ממלין [הימנו] ל
ממלין [ממנו].
¹⁰ ומשקין | א ל ח'.
¹¹ ואפי' | א אפילו ל אפי'.
¹² שנתמלאה | ד א ל שנתמלאה.
¹³ שניטיפה | א ל שניטופה.
¹⁴ לשדה | ד משדה א ושדה.
¹⁵ הימנה | א הימנו ל ממנו.
¹⁶ בריכות | ל ערוגות.
¹⁷ גבי | ל גב.
¹⁸ העליונה לתחתונה | א ל התחתונה
לעליונה (ל על העליונה) [וישקה].
¹⁹ לתחתונה 1 | ד לתחתונה [ומשקה].

שמעון בן לעזר וכי באי זה שדה² לבן³ היה ר' יהודה אומ', בשדה⁵ הסמוכה לשדה בית⁶ השלחין, ולא בשדה⁸ הסמוכה לשדה בית האילן.

- ה** מחריבין חורי⁹ נמלים במועד. ¹⁰ כיצד¹¹ מחריבין, רבן שמעון בן גמליאל אומ' נוטל¹² אדם עפר מחורו של זה ונותן¹³ לתוך חורו של זה, והן מחנקין זה את זה.
- ו** מרבצין מים על¹⁴ גבי פשתן, מפני העקרב, ¹⁵ ונחיל¹⁶ של דבורים שברה¹⁷ מחזירין אותו למקומו.
- ז** מי שהיה¹⁸ כותלו גוהה לרשות הרבים, סותרו ובונה אותו. מפני¹⁹ סכנת נפשות. חומת העיר שנפרצה, גודרין אותה. ²⁰ גדורה ונפרצה אין גודרין אותה, ²¹ אם היתה סמוכה לספר, ²² סותרה ובונה כדרכו.

משנה ה

רבי מאיר אומר:
רואין את הנגעים פתחלה²³,
להקל, אבל לא להחמיר.
וחכמים אומרים:
לא להקל ולא להחמיר.
ועוד אמר רבי מאיר:
מלקט אדם עצמות אביו ואמו,
מפני ששמחה²⁴ לו.
רבי יוסה אומר:
אבל הוא לו.
לא יעורר על מתו ולא יספידנו,
קדם לרגל שלשים יום.

ה רואין את הנגעים להקל, אבל לא להחמיר דברי ר' מאיר, ר' יוסה אומ' ²⁵ אין²⁶ נזקק לו ²⁷ להקל²⁸ ואין נזקק לו ²⁹ להחמיר. ³⁰ אמ' ר' נראין דברי ר' מאיר במוסגר ודברי ר' יוסה במוחלט.

משנה ו

אין חופרין כוכים³³ וקברות במועד,
אבל מחנקים את הכוכים³⁴,
ועושין נכרכת במועד,
וארון עם המת כפצר.
רבי יהודה אוסר,
אלא אם כן יש עמו נסרים.
ג אין חופרין בורות שיחין ומערות³⁵ במועד, אבל ³⁶ מחנקין³⁷ ומתקנין³⁸ אותן. אמ' ר' נראין דברי ר' יהודה במועד, ודברי חכמים בשביעית.

ט אי זהו חנוך הקברות, ³⁹ מרחיב בה⁴⁰ ומאריך בה. ⁴¹ זו היא ⁴² נברכה⁴³ וזו ⁴⁴ היא בקיע. ⁴⁵ מודה ר' יוסה בסיד שיכול לגמרו שסדין אותו במועד.

משנה ז

אין נושאים נשים במועד,
לא בתולות ולא אלקנות,
ולא מיבמין.
אבל מחזיר הוא את גרושתו,
מפני ששמחה⁴⁷ לו.
ועושה אשה תכשיטה במועד.
רבי יהודה אומר:
לא תסוד,
מפני שהוא⁴⁸ נוול לה.
י אין מקדשין נשים במועד, ר' יהודה מתיר, שמא יקדמנו ⁵⁰ אחר. ⁵¹ ממאנין ומגרשין וחולצין ⁵³ ומיבמין במועד.

משנה ח

ההדיוט תופר כדרכו,
והאמן⁵⁴ מכלב.
ומסרגין את המשות.
רבי יוסה אומר:
אף ממתיחים.

³⁸ אותן | א. אותו.
³⁹ מרחיב | א. לא מאריך.
⁴⁰ ומאריך | א. לא ומרחיב.
⁴¹ זו | ד. לא [אי] זו.
⁴² נברכה | ד. לא נברכת.
⁴³ וזו | ד. לא וזה ל. זה.
⁴⁴ היא | ד. לא היא. ל. ח'.
⁴⁵ מודה | א. ומודה.
⁴⁶ יוסה | ד. יוסי א. ל. יהודה.
⁴⁷ ששמחה | א. סופר: "שהשמחה" פר' קמ':
"שהיא שמחה". וכן לעיל משנה ה'
⁴⁸ שהוא | א. כך גם פר' קמ'. ייתכן שהסופר כתב: "שהיא".
⁴⁹ אין... במועד | ל. ח'.
⁵⁰ אחר | ד. אחר [ברחמי].
⁵¹ ממאנין וכו' | ב. לא באה כאן הסיפא (מלקט וכו') ואח"כ בבא זו.
⁵² ממאנין ומגרשין | א. מגרשין וממאנין.
⁵³ ומיבמין | א. ח'.
⁵⁴ וקאמן | א. ראה הערה על מילה זו להלן במשנה י'.

²¹ אם | א. ח'.
²² סותרה | א. סותרו.
²³ כפתחלה | א. כך גם פר' קמ'. ייתכן שהסופר כתב "בתחילה".
²⁴ ששמחה | א. סופר: "שהשמחה" פר' קמ':
"שהיא שמחה". וכן להלן משנה ז'
²⁵ אין | ד. לא אם א. אינו.
²⁶ נזקק (ב"פ) | ד. לא נזקקין.
²⁷ להקל | א. להחמיר.
²⁸ ואין | א. אבל. ד. לא.
²⁹ להחמיר | א. להקל.
³⁰ אמ'... במוחלט | ל. ח'.
³¹ מאיר | א. יוסי.
³² יוסה | ד. יוסי א. מאיר.
³³ כוכים | א. כך מנוקד גם בפר'.
³⁴ הכוכים | א. כך גם פר' קמ', וכך מנוקד גם בפר'. ייתכן שהסופר כתב בטעות "הכוכים". נקדן הוסיף: במועד.
³⁵ במועד | א. לא ח'.
³⁶ מחנקין | ד. מחניכין. א. ח'.
³⁷ ומתקנין | א. מתקנין.

¹ זה | ד. לא ל. זו.
² לבן | א. ח'.
³ היה | ל. שהיה.
⁴ יהודה | א. מאיר ל. יהוד'.
⁵ הסמוכה | ד. לא סמוכה.
⁶ השלחין | א. השלוחין.
⁷ ולא | ל. לא.
⁸ הסמוכה | ל. סמוכה.
⁹ נמלים | ל. הנמלים.
¹⁰ כיצד | א. ח'.
¹¹ מחריבין | ד. מחריבין [חורי נמלי] ל מחריבין [חורי הנמלים במועד]. א. ח'.
¹² אדם | א. לא ח'.
¹³ לתוך חורו | ד. לחורו ל. בחורו.
¹⁴ גבי פשתן | ל. הפשתן.
¹⁵ ונחיל | ל. נחיל.
¹⁶ של | א. לא ח'.
¹⁷ מחזירין | כ"ה ד. לא ל. ב. ח'.
¹⁸ כותלו גוהה | א. כותלי גוהה.
¹⁹ סכנת | ד. סכנה.
²⁰ גדורה | א. לא גדרה.

משנה ט

מַעְמִידִין תַּנּוּר וְכִירִים וְרַחֲסִים¹ בְּמוֹעֵד.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:
אִף [נ.א.] אֵין² מִכְבָּשִׁין אֶת הַרְחִים כְּתַחֲלָה.

משנה י

עוֹשִׂין³ מַעֲקָה לַגַּג וְלַמַּרְפֶּסֶת⁴ מַעֲשֵׂה הַדְּיוּטָה⁵,
אֲבָל לֹא מַעֲשֵׂה אֶמֶן.⁶
שְׁפִים אֶת הַסִּדְקִין
וּמַעְגִּילִים⁷ אוֹתָם בְּמַעְגִּילָה⁸, בֵּיד וּבִרְגֵל,
אֲבָל לֹא כְּמַחְלָצִים.
הַצִּיר וְהַצָּנוּר וְהַקּוֹרָה⁹ וְהַמִּנְעוּל וְהַמִּפְתָּח שֶׁנִּשְׁבְּרוּ,
מִתְקַנֵּן בְּמוֹעֵד,
וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִכְנוּ אֶת מְלֶאכְתּוֹ בְּמוֹעֵד.
וְכָל כְּבָשִׁים שֶׁהוּא יָכוֹל לֵאכֹל¹⁰ מִהֶן בְּמוֹעֵד,
כּוֹבֶשֶׁן¹¹.

פֶּרֶק שְׁנִי

י' ¹²מִלֶּקֶט עֲצִים וְעֹשִׁים בֵּין ¹³מִתּוֹךְ שְׁלוֹ בֵּין מִתּוֹךְ שֶׁל
¹⁴חֲבִירוֹ, וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂם¹⁵ אֶמֶן.
יא ¹⁷וְטוֹחֲנִין בְּמוֹעֵד דְּבַר הָאֲבֵד עוֹשִׂין¹⁸ אוֹתוֹ בְּמוֹעֵד,¹⁹ דְּבַר
שֶׁאִין אֲבֵד אֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ²⁰ בְּמוֹעֵד,²¹ כִּמְהָ דְּבָרִים אֲמֹרִים
בְּתוֹלֶשׁ, אֲבָל בְּמַחְזֵב²² אִף דְּבַר הָאֲבֵד²³ אֵין עוֹשִׂין אוֹתוֹ
בְּמוֹעֵד. אֵין לוֹ מַה יֹּאכֵל, קוֹצֵר,²⁴ מַעֲמֵר וְדֵשׁ,²⁵ וּבִלְבָד שֶׁלֹּא
יִדוּשׁ²⁶ בְּפִרוֹת.

משנה א

מִי שֶׁהִפִּךְ אֶת זִיתוֹ,
וְאָרְעוּ אֲבָל אוֹנָס, אוֹ שֶׁהִטְעִיאוֹ,
טוֹעֵן קוֹרָה²⁸ רֵאשׁוֹנָה וּמִנִּיקָה לְאַחֵר הַמוֹעֵד.
דְּבַר רַבִּי יְהוּדָה.
רַבִּי יוֹסֵה אוֹמֵר:
זוֹלָף וְגוֹמֵר²⁹ כְּדָרְכוֹ.

משנה ב

וְכֵן מִי שֶׁהִיָּה יֵינוּ בְּתוֹךְ הַבּוֹר,
וְאָרְעוּ אֲבָל אוֹ אֲנָס אוֹ שֶׁהִטְעִיאוֹ,
זוֹלָף וְגוֹמֵר וְגַף כְּדָרְכוֹ.
דְּבַר רַבִּי יוֹסֵה.
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:
עוֹשֵׂה לוֹ לְמוֹדִים,
בְּשִׁבִּיל שֶׁלֹּא יִחְמִיץ.

משנה ג

מִכְנִיס אָדָם אֶת פְּרוֹתָיו מִפְּנֵי הַגָּבִים,
וְשׁוֹלָה פִּשְׁתָּנוֹ מִן הַמִּשְׁרָה,
בְּשִׁבִּיל שֶׁלֹּא תֵאָבֵד,
וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִכְנוּ אֶת מְלֶאכְתּוֹ בְּמוֹעֵד.
וְכָלֶם, אִם כָּנוּ אֶת מְלֶאכְתָּן בְּמוֹעֵד, יֵאָבְדוּ.

משנה ד

אֵין לוֹקָחִין בְּתִים³⁰, עֲבָדִים וּבִהֶמָּה,
אֲלֹא לְצֶרֶךְ הַמוֹעֵד,
אוֹ לְצֶרֶךְ הַמּוֹכֵר,
שֶׁאֵין לוֹ מַה לֵּאכֹל³¹.
אֵין מִפְּנֵין מִבֵּית לְבֵית,
אֲבָל מִפְּנֵה הוּא לְחֶצְרוֹ,
מִפְּנֵי שֶׁהִיא שְׂמֻחָה לוֹ.
אֵין מִבִּיָּאִים כָּלִים מִבֵּית הָאֶמֶן.
אִם חוֹשֵׁשׁ לָהֶם, מִפְּנֵם לְחֶצֶר אַחֲרָת.

יב

(פ"ב בכ"ט) לוקחין מן הגוים³² שדות, בתים, וכרמים,
בהמה,³³ עבדים ושפחות, מפני שהוא כמציל מידם, וכותב
ומעלה³⁴ בערכאים,³⁵ ואם היה כהן,³⁶ מיטמא להן³⁷ ולא
עוד אלא לדון³⁸ עליהן, בחוצה לארץ.³⁹ וכשם⁴⁰ שמיטמא
בחוצה לארץ, כך⁴¹ מיטמא בבית הקברות.⁴² ומיטמא⁴³
לתלמוד תורה,⁴⁴ ומיטמא⁴⁵ לישא אשה, ר' יהודה אומר אם
יש⁴⁶ שם⁴⁷ מי שילמוד הרי זה לא יטמא, ואם לאו, הרי זה
יטמא, ר' יוסה אומר אע"פ שיש⁴⁸ שם ממי⁴⁹ שילמד, הרי זה

¹ וְרַחֲסִים | פ'ר' קמ'; קודם "רחים" ואח"כ "כיריים".
² אֵין | כך פ'ר' קמ'.
³ עוֹשִׂין | פ'ר' קמ' "ועושיין".
⁴ וְלַמַּרְפֶּסֶת | כעין זה מנוקד גם בפר'.
⁵ הַדְּיוּטָה | כך גם פ'ר' קמ'. סופר: "ההדיוט".
⁶ אֶמֶן | סופר ופר' בכתוב מלא "אומן".
⁷ קמ' "אמן". הנקדן כאן ניקד את הוא"ו בשורוק, ונקדן פ'ר' ניקדה בחולם.
⁸ וּמַעְגִּילִים | כך מנוקד גם בפר'.
⁹ בְּמַעְגִּילָה | בפר' הגימ"ל מנוקדת בצירי.
¹⁰ וְהַקּוֹרָה | כך בקמ'. בכתב היד "והקורא" וכן בפר'.
¹¹ לֵאכֹל | כך גם פ'ר' קמ'. סופר: "לאוכל".
¹² כּוֹבֶשֶׁן | קמ' כלפינו. פר': "מכבשן".
¹³ מִלֶּקֶט | א ל מלקט [אדם].
¹⁴ מִתּוֹךְ... חֲבִירוֹ | א משלו ובין משל חבירו.
¹⁵ יַעֲשֶׂם | ד ל חברו.
¹⁶ יַעֲשֶׂם | ד א ל יעשה.
¹⁷ אֶמֶן | א אמן. א ח'.
¹⁸ וְטוֹחֲנִין | א [אין] טוחנין ל טוחנין.

¹⁹ אוֹתוֹ | ד אותה.
²⁰ דְּבַר שֶׁאֵין | א ושאינו ל דבר שאינו.
²¹ בְּמוֹעֵד | ל ח'.
²² בְּמַה... בְּמוֹעֵד | כ"ה ד. ל ב ח'.
²³ אִף | א אפילו.
²⁴ אֵין | א [אם] אין.
²⁵ מַעֲמֵר | א ל ומעמר.
²⁶ וּבִלְבָד | כ"ה ד א ל. ב בלבד (ובתוך השורה נוספה וי"ו).
²⁷ בְּפִרוֹת | א [בפירת] (ובין השורות תלויה וי"ו) בפרות.
²⁸ אוֹ | כך גם פ'ר' קמ'. מילה זו חסרה בנוסח הסופר.
²⁹ קוֹרָה | כך גם פ'ר' קמ'. סופר: "קורא".
³⁰ וְגוֹמֵר | כך גם פ'ר' קמ'. מגיה מאוחר הוסיף כאן "וגף".
³¹ בְּתִים | פ'ר' קמ' נוסף: "אבנים".
³² לֵאכֹל | פ'ר' כלפינו. קמ' "יאכל".
³³ סופר: "לאוכל".
³⁴ שְׁדוֹת בְּתִים | א ל בתים שדות (ל ושדות).
³⁵ עֲבָדִים | ל ועבדים.

³⁶ בְּעֶרְכָּאִים | א בערכיים ל בארכים.
³⁷ וְאִם הִיָּה | א ל ח'.
³⁸ מִיטְמָא | ד ל מטמא.
³⁹ וְלֹא עוֹד אֲלֵא לְדוֹן | א לערער ולדון ל לעוד ולדון.
⁴⁰ עֲלֵיהֶן | ל עליה.
⁴¹ וְכֵשֶׁם | א ל כשם.
⁴² שְׂמִיטְמָא | ד ל שמיטמא.
⁴³ מִיטְמָא | ד מטמא.
⁴⁴ וּמִיטְמָא 1 | א ל מיטמא.
⁴⁵ לְתַלְמוּד | ל לתלמוד.
⁴⁶ וּמִיטְמָא 2 | ד ומטמא. ל ח'.
⁴⁷ לִישָׂא | ל ולישא.
⁴⁸ שֶׁם | א לו (ב_ל) "לו" תלוי בין השורות).
⁴⁹ מִי שִׁילְמוּד | א מי שילמד ל משילמד.
⁵⁰ שֶׁם | א לו ל [לו] שם.
⁵¹ שִׁילְמוּד | ל שילמוד.

¹ מיטמא, ² שאין מכל אדם ³ זוכה, ⁴ ללמוד, אלא ממי ⁵ שזוכה לו.

משנה ה

מחפשים את הקציעות בקש.
רבי יהודה אומר: אף מעבים.
מוכרי פרות, כסות וכלים,
מוכריין בצנעה לצרך המועד.
הציידים והרשושות ⁶ והגרסות ⁷
עושין בצנעה לצרך המועד.
רבי יוסה אומר:
הם ⁸ החמירו על עצמן.

פרק שלישי (תוס' פ"ב)

משנה א

ואלו מגלחין במועד:
הבא ממדינת הים, ומבית השביה,
והיוצא מבית האסורין,
והמנדה שהתירו לו חכמים;
וכן מי שנשאל לחכם והתר,
הנזיר, והמצרע, ⁹ מטמאתו לטהרתו.

א כל אילו שאמרו ¹⁰ מגלחין במועד, ¹¹ מותר לספר בתוך
שלשים יום ¹² של אבל. אע"פ שהתירו ¹³ לו לספר, לא
יספר ברשות הרבים, ¹⁴ אבל ¹⁵ מספר הוא בצנעה בתוך
ביתו.

משנה ב

ואלו מכבסין במועד:
הבא ממדינת הים, ומבית השביה,
והיוצא מבית האסורים,
והמנדה שהתירו לו חכמים;
וכן מי שנשאל לחכם והתר;
מטפחות הידים מטפחות הספרים ¹⁶ ומטפחות הספג ¹⁷;
וכל העולים מטמאה לטהרה ¹⁸,

הרי אלו מתירין:

ושאר כל אדם אסורין.

ב ¹⁹ כל אילו שאמרו מכבסין במועד ²⁰ מותר לכבס בתוך
שלשים ²¹ יום של אבל. אע"פ שהתירו ²² לו לכבס לא יולין
²³ כליו לכובס, ²⁴ אבל מכבס ²⁵ הוא בצנעה בתוך ביתו.
²⁶ וכשם שאסור ²⁷ לספר, כך אסור ליטול ²⁸ צפרנים דברי ר'
יהודה, ²⁹ ור' יוסה מתיר. וכן היה ר' יהודה או' הבאין מחוץ
הים, וממדינת הים, אסורין ³⁰ לספר ולכבס, וחכמים מתירין.
אמ' ר' נראין דברי ר' יהודה בזמן שלא נטל רשות, ³¹ ודברי
חכמים בזמן שנטל ³² רשות.

משנה ג

ואלו כותבין במועד:
קדושי נשים, גטים ושוכרין,
דיתיקי ³³, מתנה ³⁴ ופרוזבולים ³⁵,
אגרות שום ואגרות מזון,
שטרין חליצה ומאונים ושטרין ברוורין,
וגזרות בית דין,
ואגרות שלרשות ³⁶.

משנה ד

אין כותבין שטרין חוב במועד,
ואם אינו מאמינו או שאין לו מה יאכל,
הרי זה יכתב.
אין כותבין ספרים, ותפלין ומזוזות במועד,
ואין מגיהין ³⁷ אות אחת,
אפלו בספר ³⁸ העזרה.
רבי יהודה אומר:

כותב הוא ³⁹ אדם תפלים ⁴⁰ ומזוזות לעצמו,
וטוה על ירכו תכלת לציצתו ⁴¹ [סופר: לציציתו ⁴²].

ג אין כותבין ⁴³ שטרות ⁴⁴ עריסיות ⁴⁵ וקבלות במועד, ר' יהודה
מתיר, שמא יקדמנו אחר.

ד כותב אדם ⁴⁶ חשבונותיו ⁴⁷ במועד, ⁴⁸ ומחשב אדם ⁴⁹ יציאותיו
במועד.

³⁴ מתנה | פר' כלפנינו. סופר+קמ': "ומתנה".

³⁵ ופרוזבולים | כך מנוקד גם בפר'.

³⁶ שלרשות | בפר' הלמ"ד מנוקדת בפתח.

³⁷ מגיהין | כך גם פר' קמ'. סופר:

"מגביהין" ונראה שאין מדובר בטעות, ראה
מגילה בב, "ומגביהה"

³⁸ בספר | כך גם פר' קמ'. הנקדן לא ניקד
מילה זו.

³⁹ הוא | כך גם פר' קמ'.

⁴⁰ תפלים | כנראה כך גם נוסח קמ'.

⁴¹ לציצתו | כך גם בפר'.

⁴² לציציתו | כך גם בפר'.

⁴³ שטרות | ד א שטרי ל שטר.

⁴⁴ עריסיות | ד אריסיות א אריסיות ל
אורסיות.

⁴⁵ וקבלות | ד וקבלנות.

⁴⁶ חשבונותיו | א ל חשבונותיו.

⁴⁷ במועד | ד במועד [למוצאי מועד].

⁴⁸ ומחשב אדם | ל ח'.

⁴⁹ יציאותיו | ד יציאות ל יצאותיו.

¹⁶ הספרים | כך גם פר' קמ', וכך מנוקד

גם בפר'.

¹⁷ הספג | כך גם פר' קמ' (בדפוסים יש

תוספות).

¹⁸ לטהרה | כך מנוקד גם בפר'.

¹⁹ כל | וכל.

²⁰ מותר | א ל מותרין.

²¹ יום | א ח'.

²² לו | א ח'.

²³ כליו לכובס | א כלים לכבוס.

²⁴ אבל מכבס | א אלא מכביס.

²⁵ הוא | ד הו' א ל ח'.

²⁶ וכשם | כ"ה א. ד ל כשם כ ומשם.

²⁷ לספר | ד א ל לספר [ולכבס].

²⁸ צפרניים | א ציפרניים ל צפורניים.

²⁹ ור' | ד ורבי ל ר'.

³⁰ לספר ולכבס | ד לכבס ולספר.

³¹ ודברי | ד ולדברי.

³² רשות2 | ד ח'.

³³ דיתיקי | בפר' התי"ו מנוקדת בחיריק.

¹ מיטמא | ד מטמא א ל יטמא.

² שאין | א [שאם] שאין (ונמחק המוסגר

בנקודות).

³ זוכה | ל ח'.

⁴ ללמוד | א [אדם] ללמוד ל אדם למד.

⁵ שזוכה | א ל שזכה.

⁶ והרשושות | פר' "והרשושות" ותוקן

כלפנינו. קמ' "והדושות".

⁷ והגרסות | בפר' הגימ"ל מנוקדת בקמץ.

⁸ הם | כך גם פר' קמ'. אות "ה" כתב

הנקדן על המחק, ולא ידוע מה כתב הסופר.

⁹ והמצרע | כך גם פר' קמ'. מגיה מאוחר

הוסיף כאן: "והעולה". (נקדן קאופמן ונקדן

פר' ניקדו את הר"ש בפתח).

¹⁰ מגלחין | א מספרין.

¹¹ מותר | ל מותרין.

¹² של | כ"ה ד א ל. ב ח'.

¹³ לו | ל ח'.

¹⁴ אבל | א ל אלא.

¹⁵ מספר... ביתו | א בצינעא ל בצנעה.

ה ¹ומקבלין ²קיבולת במועד ³למוצאי מועד, ⁴ובלבד שלא ⁵ימנה ולא ישקול ⁶ולא ימדוד, כדרך שעושה בחול.

מישנה ה

הקובר את מתו שלשת ימים קדם לרגל, [בטלו⁸] ממנו [גזרות⁹] שבעה; שמונה ימים קדם לרגל, [בטלו¹¹] ממנו [גזרות¹²] שלשים, מפני שאמר¹³:

שבת עולה ואינה מפסקת; רגלים מפסיקין ואינן עולין.

ו הקובר את מתו שני ימים קודם ¹⁴הרגל, ¹⁵מפסיק את ¹⁶הרגל, ¹⁷ומונה חמשה אחר הרגל, ¹⁸ורבים מתעסקין ¹⁹בו, ומלאכתו נעשית על ידי אחרים. ²⁰עבדיו ושפחותיו עושין בצנעה אצל אחרים.

ז ²¹שלשה מתוך הרגל, מונה שבעה אחר הרגל, ארבעה ²³ראשנים ²⁴מתעסקין בו רבים, שלשה ²⁵אחרים אין ²⁶רבים מתעסקין ²⁷בו, לפי שאין הרגל עולה לו שיתעסקו בו ²⁸הרבים, ומלאכתו נעשית ²⁹על ידי אחרים. ³⁰עבדיו ³¹ושפחותיו עושין בצנעה אצל אחרים.

ח ³²שלשה ימים קודם לרגל, מספר ³³בערב הרגל, ³⁴אם לא ³⁵סיפר ³⁶בערב הרגל, אסור לספר עד שיעברו עליו שלשים יום. ³⁷שבעה פ שאין הרגל עולה ³⁸לו לספירת שבעה, עולה לו לספירת שלשים.

ט

מי שקיים ³⁹כפיית ⁴⁰המטה שלשה ימים קודם לרגל, לא יכפה ⁴¹אחר הרגל, ר' ליעזר ⁴²בן יעקב אומ' אפי' יום אחד, ר' לעזר בי ר' שמעון או' בית שמאי או' שלשה ימים, ⁴³ובית הלל אומ' אפי' שעה אחת. ⁴⁴ובערב שבת זוקף ⁴⁵את מטתו ⁴⁶ובמוצאי שבת ⁴⁷כופה, אפי' לא נשתייר ⁴⁸לו אלא יום אחד בלבד. ⁴⁹אבל אין רשיי ⁵⁰להתאבל ⁵¹בתוך המועד, אבל נוהג דיני בתוך בצנעה בתוך ביתו.

י

שותין מי זבלין ⁵²ומי דקלין וכוס עיקרין ⁵³במועד, ⁵⁴שבראשונה היו אומרים אין שותין מי זבלין ומי דקלים וכוס עקרי' **במועד**, עד שבא ר' עקיבא ולימד ששותין מי זבלין ומי דקלין ⁵⁶וכוס עיקרין ⁵⁷במועד.

יא

מקיזין דם לבהמה, ⁵⁸לחיה, ולעופות, ⁵⁹ואין מונעין רפואה ⁶⁰מן הבהמה במועד. בהמה ⁶¹שתובעת ⁶²את הזכר, אין מרביעין אותה, אבל מורידין אותה ⁶³לבקורת, ⁶⁴יהודה או' חמורה שתובעת ⁶⁵את הזכר, מרביעין אותה בשביל שלא ⁶⁶תצטנן, ושאר כל ⁶⁷הבהמות מורידין ⁶⁸אותן ⁶⁹לבקרות. ⁷⁰ואין מרביעין במועד, ואין מרביעין ⁷¹בבכור ובפסולי המוקדשין. ⁷²דנין דיני ⁷³נפשות ודיני ⁷⁴ממונות ודיני קנסות ⁷⁵ושורפין את הפרה ועורפין את העגלה ורוצעין עבד עברי ⁷⁶ופודין את הערכין ואת החרמין ואת ההקדשות ⁷⁷ואת מעשר שני ⁷⁸ומפרקין מנעל מן ⁷⁹האומם, ובלבד שלא יחזיר.

⁵² ומי דקלין | כ"ה ז א ל. ב ח'.
⁵³ **במועד** | א ח'.
⁵⁴ שבראשונה... **במועד** | כ"ה ז. ב ח'.
⁵⁵ שבראשונה | א בראשונה.
⁵⁶ דקלים וכוס | כ"ה ז א ל. ב ח'.
⁵⁷ **במועד** | א ח'.
⁵⁸ לחיה | א ל ולחיה.
⁵⁹ ואין | ל אין.
⁶⁰ מן הבהמה | ל מבהמה.
⁶¹ שתובעת | א שתבעה.
⁶² את הזכר | א ל זכר.
⁶³ לבקורת | ז ל לבקרות א לביקורת.
⁶⁴ ר' יהודה או' | ז ח'.
⁶⁵ את הזכר | א ל זכר.
⁶⁶ תצטנן | א ל תצין.
⁶⁷ הבהמות | א הבהמה.
⁶⁸ אותן | ז אות' א אותה.
⁶⁹ לבקרות | ז לבקור' א לביקורת.
⁷⁰ ואין | א ל אין.
⁷¹ בבכור | ז א ל [בחול] בבכור.
⁷² דנין | א ל ודיני.
⁷³ נפשות | ז א ל ממונות.
⁷⁴ ממונות | ז א ל נפשות.
⁷⁵ ושורפין וכו' | ב ל_ הסדר הוא: ופודין וכו' ורוצעין וכו' ושורפין וכו' ועורפין וכו' ומפרקין.
⁷⁶ ופודין... ההקדשות | א ח'.
⁷⁷ ואת מעשר שני | א ל ח'.
⁷⁸ ומפרקין | א שיתאבל.
⁷⁹ האומם | ז האומ' א האימום.

²⁴ מתעסקין בו רבים | ז א ל הרבים (7)
רבים) מתעסקין בו.
²⁵ אחרים | ז אחרינ' א האחרונים ל אחרונים.
²⁶ רבים | ז א ל הרבים.
²⁷ בו | ל ח'.
²⁸ הרבים | ל רבים.
²⁹ על ידי אחרים | ל באחרים.
³⁰ עבדיו | א ל ועבדיו.
³¹ ושפחותיו | ז א ל ושפחותיו.
³² שמנה | ז שבעה א [הקובר את מתו] שמונה.
³³ בערב | א ל ערב.
³⁴ אם | א ל ח'.
³⁵ סיפר | ז ספר.
³⁶ בערב | א ל ערב.
³⁷ שאע"פ | א אף על פי.
³⁸ לו (כ"פ) | ז ח'.
³⁹ כפיית | ז כפיית.
⁴⁰ המטה | א המיטה.
⁴¹ אחר | א לאחר.
⁴² בן יעקב | א ח'.
⁴³ ובית | ל בית.
⁴⁴ ובערב | א ל בערב.
⁴⁵ את | ל ח'.
⁴⁶ ובמוצאי | א ל במוצאי.
⁴⁷ כופה | כ"ה ז א ל. ב כופה.
⁴⁸ לו | ל ח'.
⁴⁹ אבל אין רשיי | ז א ל אין אבל רשאי.
⁵⁰ להתאבל | א שיתאבל.
⁵¹ בתוך המועד | א ל במועד.

¹ ומקבלין | א ל מקבלין.
² קיבולת | ל קבלות.
³ למוצאי | א במוצאי.
⁴ ובלבד שלא | ל אבל לא.
⁵ שלא ימנה... | ל [ימדוד ולא] ימנה.
⁶ ולא ימדוד | ל ח'.
⁷ שלשת | כך גם פר' קמ'.
⁸ בטלו | כך נוסח הסופר וכך גם פר' קמ'.
ונק': בטלה.
⁹ גזרות | כך נוסח הסופר ונוסח קמ'. פר' ונק': גזרת.
¹⁰ שמונה | פר' קמ': "שמונת".
¹¹ בטלו | כך גם פר' קמ'.
¹² גזרות | כך נוסח הסופר ונוסח קמ'. פר' ונק': גזרת.
¹³ שאמר | כך גם פר' קמ'. הסופר כתב כאן בטעות "שלושים".
¹⁴ הרגל | א ל לרגל.
¹⁵ מפסיק את הרגל | א ל ח'.
¹⁶ הרגל | ז [כל] הרגל.
¹⁷ ומונה | א ל מונה.
¹⁸ ורבים | א ל והרבים.
¹⁹ בו | א ח'.
²⁰ עבדיו | א ל ועבדיו.
²¹ שלשה | ז ג' [ימי] א ל [הקובר את מתו] שלשה [ימים].
²² מתוך הרגל | כ"ה א ל. ז ב קודם לרגל.
²³ ראשונים | ז ראשונים א ל הראשונים.

יב ¹מכביש של ²כובסין שהתירו ³קודם למועד, ⁴אין מחזירו לו, ואין צריך לומר שאין נוטלו הימנו, ⁵של בעלי בתים, ⁶נוטלו הימנו, ואין צריך לומר ⁷שמחזירו לו.

יג ⁹חניות פתוחות לסטיו, פותח ונועל כדרכו. ¹⁰לרשות הרבים, פותח ¹¹אחת ונועל ¹²אחת. ¹³ערב יום טוב האחרון ¹⁴של חג, ¹⁵יוציא ומעטר את ¹⁶השוק ¹⁷בשביל ¹⁸כבוד יום טוב האחרון ¹⁹של חג.

יד יושבין על ספסל של גוים בשבת, ²⁰שבראשונה היו אומ' אין יושבין על ספסל של גוים בשבת, ²¹עד שבא ר' עקיבא ולימד שיושבין על ספסל של גוים בשבת.

טו ²²ומעשה ברבן גמליאל ²³שהיה יושב על ספסל של גוים בשבת בעכו, אמרו לו ²⁴לא היו נוהגין ²⁵כן להיות יושבין על ספסל של גוים בשבת, ²⁶ולא רצה, ²⁷לומר מותרין אתם, אלא עמד והלך לו. מעשה ביהודה והלל בניו של רבן גמליאל שנכנסו לרחוץ בכבול, אמרו ²⁸להם לא היו נוהגין להיות רוחצין שני אחין כאחד, ²⁹לא רצו לומר להם מותרין אתם, אלא ³⁰נכנסו ³¹ורחצו זה אחר זה.

טז שוב מעשה ביהודה והלל בניו של רבן גמליאל שהיו יוצאין ³²בקורדקסין ³³של זהב בשבת ³⁴בבירי, אמ' ³⁵להם ³⁶לא היו נוהגין כן להיות יוצאין ³⁷בקורדקסין ³⁸של זהב בשבת, ³⁹לא רצו לומר להם מותרין אתם, אלא שלחום ביד עבדיהם.

יז חכם שמת, הכל קרוביו. ⁴⁰הכל קורעין, ⁴¹והכל חולצין, ⁴²והכל סופדין, ⁴³והכל מברין עליו, אפלו ברחובה של עיר. אין מוליכין חלילין לבית האבל ⁴⁴אלא לבית המשתה ⁴⁵ולבית השמחה ⁴⁶במקום שנהגו ⁴⁷אי זהו ⁴⁸מספד, ⁴⁹זה שעל הלב, שני' על ⁵⁰שדים סופדים. טיפוח, בידים, קילוס, זה פישוט זרועות.

חסלת מסכת מועד ⁵¹

משנה ו

רבי אליעזר ⁵²אומר: **משחרב בית המקדש**, **עצרת כשבת**. ⁵³
רבן גמליאל **אומר**: **ראש השנה** ויום הכפורים כרגלים ⁵⁴.
וחכמים **אומרים**:
לא כדברי זה ולא כדברי זה,
אלא עצרת כרגלים ⁵⁵,
ראש ⁵⁶**השנה** ויום הכפורים כשבת ⁵⁷.

משנה ז

אין קורעים, **ולא חולצים**, **ולא מברים**,
אלא קורביו שלמת;
ואין מברים **אלא על משות** ⁵⁸**זקופות**.
ואין מוליכים לבית האבל,
לא בטבלא ולא באסקוטלא ⁵⁹, **ולא בקנון**,
אלא בסלים.
ואין אומרים ברכת אבלים במועד,
אבל עומדים בשורה ומנחמין
ופוטרין את הרבים.

משנה ח

אין מניחין את המטה ברחוב,
שלא להרגיל את ההספד ⁶⁰;
ולא שלנשים לעולם מפני הכבוד.
נשים במועד מענות, **ולא** ⁶¹**מטפחות**.
רבי ישמעאל **אומר**:
הסמוכות למטה מטפחות.

¹ מכביש | א ל מכבש.

² כובסין | ד כובשים א ל כובס.

³ קודם למועד | א מערב יום טוב.

⁴ אין... הימנו | א נוטלין הימנו ואין מחזירין לו ל נוטלו ממנו ואין מחזירו לו.

⁵ של | א ושל.

⁶ נוטלו הימנו | א מחזירין (ל מחזירו) לו.

⁷ שמחזירו | א נוטלן ל שנוטלו.

⁸ לו | א הימנו ל ממנו. ד ח'.

⁹ חניות פתוחות | א חנות פתוחה.

¹⁰ לרשות | א [היתה פתוחה] לרש' ל [פתוחות] לרשות.

¹¹ אחת | א ל אחד.

¹² אחת | א ל אחד.

¹³ ערב | א ובערב.

¹⁴ של חג | א ח'.

¹⁵ יוציא | ד ל יוצא א מוציא.

¹⁶ השוק | א ל [כל] השוק.

¹⁷ בשביל... חג | א ח'.

¹⁸ כבוד | ד ח'.

¹⁹ של חג | ל ח'.

²⁰ שבראשונה | א בראשונה.

²¹ עד... בשבת | ד א ח'.

²² ומעשה | א ל מעשה.

²³ שהיה יושב | ל שישב. א ח'.

²⁴ לא היו | א ל אין כ לא [היינו] היו (ונמחק המוסגר בנקודות).

²⁵ כן | ד ח'.

²⁶ ולא | א ל לא.

²⁷ לומר | ד א לומר [להם] ל לומר [להן].

²⁸ להם לא היו נוהגין | א ל להן אין נוהגין [כאן (ל כן)].

²⁹ לא | א ולא.

³⁰ נכנסו | ל ח'.

³¹ ורחצו | ל רחצו.

³² בקורדקסין | א בקורדקיסין ל בקורדקין.

³³ של זהב | א ל ח'.

³⁴ בבירי... בשבת | ל ח'.

³⁵ להם | ד לו.

³⁶ לא היו | א אין.

³⁷ בקורדקסין | א בקורדקיסין.

³⁸ של זהב | א ח'.

³⁹ לא | א ולא.

⁴⁰ הכל קורעין | א הכל קורעין עליו. ל ח'.

⁴¹ והכל | ד א ל הכל.

⁴² והכל סופדין | א הכל סופדין. ל ח'.

⁴³ והכל | א ל הכל.

⁴⁴ אלא | א ל אבל [מוליכין].

⁴⁵ ולבית השמחה | ל ח'.

⁴⁶ במקום | א ל במקום.

⁴⁷ מספד | ד א ל הספד.

⁴⁸ זה | א ל ח'.

⁴⁹ שעל הלב | א על לב.

⁵⁰ שדים | א שדיים.

⁵¹ חסלת מסכת מועד | א סליק פירקא וסליק מסכתא ל זרועות חסלת משקין.

⁵² אליעזר | פר' כלפנינו. סופר+קמ': "ליעזר".

⁵³ כשבת | פר' כלפנינו. סופר+קמ': "בשבת".

⁵⁴ כרגלים | פר' קמ' כלפנינו. סופר: "ברגלים".

⁵⁵ כרגלים | פר' קמ' כלפנינו. סופר: "ברגלים".

⁵⁶ ראש | קמ' כלפנינו. פר': "וראש".

⁵⁷ כשבת | פר' קמ' כלפנינו. סופר: "בשבת".

⁵⁸ משות | פר' קמ' כלפנינו. סופר:

"המיטות".

⁵⁹ באסקוטלא | כעין זה מנוקד גם בפר'.

⁶⁰ מהספד | פר' כלפנינו. סופר+קמ':

"הספד".

⁶¹ ולא | פר' קמ' "אבל לא".

משנה ט

וּבְרָאשִׁי¹ חֲדָשִׁים, בְּחֻנְכָּה וּבְפֻרִים,
מַעֲנוֹת² וְלֹא מִטְפָּחוֹת³ <וּמִטְפָּחוֹת⁴>;
בְּזֶה וּבְזֶה לֹא⁵ מְקוֹנְנוֹת.
נִקְבֵּר הַמֵּת, לֹא⁶ מַעֲנוֹת וְלֹא מִטְפָּחוֹת.
אִי זֶה הוּא עֵינִי⁷ [סוֹפֵר: הָעֵינִי⁸]?
שֶׁכֶּלֶן⁹ עוֹנוֹת כָּאֶחָת¹⁰;
וְקִינָה?

שְׁאֶחָת מְדַבֵּרֶת, וְכֵלֶן עוֹנוֹת אַחֲרֶיהָ,

שֶׁנֶּאֱמַר: (יִרְמְיָה ט, יט)

"וְלִמְדָנָה בְּנִתִּיכֶם גָּהִי,

וְאִשָּׁה רְעוּתָה קִינָה".

אָבֵל לְעֵתִיד לְבֹא מֶהוּ¹¹ אֹמֵר? (יִשְׁעִיָּה כה, ח)

"בְּלֹעַ הַמָּוֶת לְנֶצַח,

וּמִמָּה יִי אֱלֹהִים דְּמַעַה מַעַל כָּל פָּנִים" וְגו'¹²,

<וְחִרְפַּת עַמּוֹ יִסִּיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי¹³ יִהְיֶה דָּבָר>.

חסלת סדרא דמועד מסכתין י"ב¹⁴.

שבת פר' עשרים וארבעה¹⁵.

עירובין פר' עשרה.

פסח¹⁶ פר' עשרה.

כיפורין פר' תמנייא¹⁷.

שקלים פר' תמנייא.

סוכה פר' חמשה¹⁸.

ביצה פר' חמשה.

ראש שנה פר' ארבעה.

תעניות פר' ארבעה.

מגילה פר' ארבעה.

חגיגה פר' תלתא¹⁹.

משקים²⁰ פר' תלתא.

סכום פרק' דמועד

ו'י'ש' ב'ו' פ'ח'²¹.

¹⁵ וארבעה | החוקרים כבר עמדו על כך שסדר המסכתות הוא לפי מספר הפרקים בסדר יורד.

¹⁶ פסח | פר': "פסחים".

¹⁷ תמנייא | כך גם בפר', וכן להלן.

¹⁸ חמשה | פר': "ביצה" לפני "סוכה"

(שתיהן 5 פרקים)

¹⁹ תלתא | פר': "שלושה" וכן להלן.

²⁰ משקים | פר': "מועד".

²¹ פ'ח' | פר': "פרקי' תמנין ותמנייה".

⁹ שְׁכֶלֶן | פר' קמ' כלפנינו. אותיות "לך"

כתב הנקדן ע"ג המחק ולא ידוע מה כתב הסופר.

¹⁰ כָּאֶחָת | פר' קמ' כלפנינו. ייתכן שהסופר כתב: "באחת".

¹¹ מֶהוּ | פר' קמ': "מה הוא".

¹² וְגו' | פר' קמ' נוסף עד סוף הפסוק.

¹³ כִּי | פר' כלפנינו, כנוסח המסורה. קמ' נוסף: "פי".

¹⁴ י"ב' | פר' (בסוף הרשימה): "סכום

מסכתא תרי עשר".

¹ וּבְרָאשִׁי | כך גם פר' קמ'.

² מַעֲנוֹת | בפר' המי"ם מנוקדת בפתח, וכן להלן.

³ מִטְפָּחוֹת | ככל הנראה מדובר בטעות שאף מגיה לא תיקן.

⁴ וּמִטְפָּחוֹת | כך פר' קמ'.

⁵ לֹא | פר' קמ' כלפנינו. סופר: "ולא".

⁶ לֹא | פר' קמ' כלפנינו. סופר: "ולא".

⁷ עֵינִי | קמ'. הכתיב כלפנינו.

⁸ הָעֵינִי | כך גם בפר', והע"ן מנוקדת שם בחיריק.